

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**Комисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

София, 28.11.2024 г.**от Обществено обсъждане**

на проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2025 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги

Днес, 28.11.2024 г. от 14:30 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в състав „Водоснабдяване и канализация“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На общественото обсъждане присъстваха И. Касчиев – главен директор на главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“, С. Маринова – началник на отдел „Цени и бизнес планове-водоснабдителни и канализационни услуги“ и експерти на КЕВР.

Заседанието беше излъчено в реално време чрез интернет страницата на Комисията.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри общественото обсъждане и констатира, че има кворум и не са налице правни пречки за провеждането му.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 328 от 22.11.2024 г., т. 1, за участие в общественото обсъждане на Проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2025 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, асоциации по ВиК, общини, ВиК оператори, клиенти и организации на потребители.

Тема на общественото обсъждане е Проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2025 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, който е изготвен от работна група в състав: Ивайло Касчиев, Елена Маринова, Силвия

Маринова, Ани Гюрова, Лолита Косева, Василена Иванова, Стефан Якимов, Мая Кожухарова, Йовка Велчева, Надежда Иванова, Ненко Ненков.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол № 328 от 22.11.2024 г., т. 1, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-10/22.11.2024 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на регионалното развитие и благоустройството, „Български ВиК холдинг“ ЕАД, Омбудсман на Република България, Национален браншов синдикат „Водоснабдител” - КНСБ, Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване” – КТ „Подкрепа“, Българска асоциация по водите, Съюз на ВиК операторите в Република България, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“.**

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-9/22.11.2024 г. като заинтересовани лица са поканени **Областна администрация и Асоциация по ВиК – Благоевград, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Бургас, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Варна, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Велико Търново, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Видин, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Враца, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Габрово, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Добрич, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Кърджали, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Кюстендил, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Ловеч, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Монтана, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Пазарджик, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Перник, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Плевен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Пловдив, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Разград, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Русе, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Силистра, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Сливен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Смолян, Областна администрация и Асоциация по ВиК – София област, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Стара Загора, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Търговище, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Хасково, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Шумен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Ямбол.**

С писмо на КЕВР с изх. № В-17-00-8/22.11.2024 г. като заинтересовани лица са поканени **„ВиК Паничище” ЕООД, гр. Сапарева баня, „ВиК” ООД, гр. Монтана, „ВиК ЙОВКОВЦИ” ООД, гр. Велико Търново, „ВиК” ООД, гр. Русе, „ВиК” ООД, гр. Габрово, „ВиК - Стенето” ЕООД, гр. Троян, „ВиК” ЕООД, гр. Плевен, „Инфрастрой” ЕООД, гр. Брацигово, „ВиК” ЕООД, гр. Стара Загора, „ВиК” АД, гр. Ловеч, „ВиК” ООД, гр. Търговище, „ВиК - Варна” ООД, гр. Варна, „Водоснабдяване - Дунав” ЕООД, гр. Разград, „ВиК” ООД, гр. Силистра, „ВиК” ООД, гр. Враца, „ВиК” ЕАД, гр. Бургас, „ВиК - Видин” ЕООД, гр. Видин, „ВиК” ЕООД, гр. Ямбол, „ПСОВ - ЛЕКО КО” ЕООД, гр. Радомир, „Водоснабдяване” ЕООД, гр. Брезник, „ВиК - Златни пясъци” ООД, к.к. Златни пясъци, „Лукойл**

Нефтохим Бургас”АД, гр. Бургас, „ВиК” ЕООД, гр. Смолян, „ВиК” ЕООД, гр. Хасково, „ВиК” ЕООД, гр. Благоевград, „ВиК” ЕООД, гр. Пловдив, „АЦК” ООД, гр. София, „Спринг форс” ООД, гр. Нови пазар, „ВиК” ООД, гр. Кърджали, „ВиК - Берковица” ЕООД, гр. Берковица, „ВиК - Сливен” ООД, гр. Сливен, „ВиКУ” ЕООД, гр. Пазарджик, „ВиК Добрич” АД, гр. Добрич, „Кюстендилска вода” ЕООД, гр. Кюстендил, „ВиК” ЕООД, гр. София, „ВиК” ООД, гр. Перник, „ВиК - Шумен” ООД, гр. Шумен, „Верила Сървис” АД, гр. София, „Напоителни системи” ЕАД, „Информационни носители” АД, „ВиК-Кресна” ЕООД и „Софийска вода” АД.

С писмо на КЕВР с изх. № В-07-00-26/22.11.2024 г. като заинтересовани лица са поканени **община Сапарева баня, община Троян, община Брацигово, община Брезник, община Берковица и община Кресна.**

Заявили присъствено участие са:

- г-жа Цветанка Илиева – главен експерт в отдел „Права на потребители на административни и обществени услуги“, администрация на Омбудсман на Република България;
- г-н Мариян Бухов – председател на Националния браншови синдикат „Водоснабдител“ към КНСБ;
- г-н Любомир Филипов – директор на дирекция в „Софийска вода“ АД;
- г-жа Надежда Казакова – кмет на община Брацигово;
- г-н Венцислав Михайлов – сътрудник в Народното събрание;
- г-жа Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“.

Заявили участие в общественото обсъждане чрез програмата за съобщения Skype са:

- г-жа Христина Микуцева – управител на „ВиК” ЕООД, гр. Ямбол;
- г-н Росен Караджов – заместник-ръководител на комплекс „Енергиен“ в „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас;
- г-н Станимир Димитров – заместник-управител на „ВиК” ЕООД, гр. Смолян;
- г-н Ненко Дервенков – управител на „ВиК” ЕООД, гр. Хасково;
- г-жа Маргарита Георгиева – ръководител направление административно във „ВиК Добрич“ АД, гр. Добрич;
- г-н Юлиан Ковачев – главен секретар на Асоциация по ВиК - Пловдив;
- г-н Бейнур Ахмед – областен управител на област Шумен;
- г-жа Ася Аспарухова – председател на Общински съвет Шумен;
- г-н Христо Христов – кмет на община Шумен;
- г-н Славчо Фарфаров – заместник-кмет на община Разлог;
- г-н Борис Бояджиев – директор на дирекция „Общинска собственост и икономика“ в община Троян;
- г-н Искрен Арабаджиев – жител на община Ловеч.

Министерство на регионалното развитие и благоустройството, „Български ВиК холдинг“ ЕАД, Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – КТ „Подкрепа“, Българска асоциация по водите, Съюз на ВиК операторите в Република България, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско

движение „ДНЕС“ не са заявили присъствено участие или дистанционно участие.

Областна администрация и Асоциация по ВиК – Благоевград, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Бургас, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Варна, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Велико Търново, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Видин, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Враца, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Габрово, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Добрич, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Кърджали, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Кюстендил, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Ловеч, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Монтана, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Пазарджик, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Перник, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Плевен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Разград, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Русе, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Силистра, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Сливен, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Смолян, Областна администрация и Асоциация по ВиК – София област, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Стара Загора, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Търговище, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Хасково, Областна администрация и Асоциация по ВиК – Ямбол не са заявили присъствено участие или дистанционно участие.

„ВиК Паничище“ ЕООД, гр. Сапарева баня, „ВиК“ ООД, гр. Монтана, „ВиК ЙОВКОВЦИ“ ООД, гр. Велико Търново, „ВиК“ ООД, гр. Русе, „ВиК“ ООД, гр. Габрово, „ВиК - Стенето“ ЕООД, гр. Троян, „ВиК“ ЕООД, гр. Плевен, „Инфрастрой“ ЕООД, гр. Брацигово, „ВиК“ ЕООД, гр. Стара Загора, „ВиК“ АД, гр. Ловеч, „ВиК“ ООД, гр. Търговище, „ВиК - Варна“ ООД, гр. Варна, „Водоснабдяване - Дунав“ ЕООД, гр. Разград, „ВиК“ ООД, гр. Силистра, „ВиК“ ООД, гр. Враца, „ВиК“ ЕАД, гр. Бургас, „ВиК - Видин“ ЕООД, гр. Видин, „ПСОВ - ЛЕКО КО“ ЕООД, гр. Радомир, „Водоснабдяване“ ЕООД, гр. Брезник, „ВиК - Златни пясъци“ ООД, к.к. Златни пясъци, „ВиК“ ЕООД, гр. Благоевград, „ВиК“ ЕООД, гр. Пловдив, „АЦК“ ООД, гр. София, „Спринг форс“ ООД, гр. Нови пазар, „ВиК“ ООД, гр. Кърджали, „ВиК - Берковица“ ЕООД, гр. Берковица, „ВиК - Сливен“ ООД, гр. Сливен, „ВиКУ“ ЕООД, гр. Пазарджик, „Кюстендилска вода“ ЕООД, гр. Кюстендил, „ВиК“ ЕООД, гр. София, „ВиК“ ООД, гр. Перник, „ВиК - Шумен“ ООД, гр. Шумен, „Верила Сървис“ АД, гр. София, „Напоителни системи“ ЕАД, „Информационни носители“ АД, и „ВиК-Кресна“ ЕООД не са заявили присъствено участие или дистанционно участие.

Община Сапарева баня, община Брезник, община Берковица и община Кресна не са заявили присъствено участие или дистанционно участие.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Започваме с г-жа Цветанка Илиева – главен експерт към Омбудсмана на Република България. Г-жо Илиева, заповядайте! Имате думата!

Цветанка Илиева – главен експерт в отдел „Права на потребители на административни и обществени услуги“, администрация на Омбудсман на Република България:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на КЕВР и на работната група, уважаеми гости, екипът на институцията на Омбудсмана се запознахте с доклада и проекта на решение. Не приемаме предложеното увеличение на цените на ВиК

услугите от 01.01.2025 г. средно за страната с 3,8%. Предвид кризата, която има в момента, която има с водоснабдяването в 23 области, считаме, че не е справедливо да се увеличават цените. По данни на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, към 26.11.2024 г. над 255 000 човека в 13 града и 261 села са с нарушено водоснабдяване, като някъде това продължава повече от няколко месеца. Това са областите Плевен, Ловеч, Велико Търново, Търговище, Шумен и др. За „ВиК Сливен“ е предложено увеличение от 19,20%, за Берковица: 12,29%, за Сапарева баня: 10,27%, за Перник: 9,26%, за Шумен: 9,07%, Троян: 8%. Намаление има само в цените на четири области: Добрич с 15,40%, Хасково с 6,21% и минимално за Кърджали и Ловеч: около 1%.

Отново най-висока комплекса цена на ВиК услугите е предвидена за „ВиК Разград“: 6,23 лв. за кубичен метър. Следват Силистра с 6,13 лв., Шумен: 5,98 лв. и още девет ВиК оператора с цена над 5 лв.: Монтана, Русе, Стара Загора, Търговище, Варна, Бургас, Ямбол, Смолян, Враца. Тези цени знам, че не са окончателни, тъй като към тях ще се прибави и инфлацията за м. ноември 2024 г.

През 2024 г. в институцията на Омбудсмана значително се увеличиха жалбите във връзка с лошото качество на ВиК услугите, често и продължително спиране на водата, понякога продължаващо със седмици, неспазване на обявените периоди на въведени режими на водоподаване, неосигурени водоноски, несвоевременно информиране на населението за спирането и пускането на водата, неотстраняването на аварията в срок, лошо качество на водата след продължително спиране, ниско налягане и др.

Гражданите основателно продължават да си задават въпроса какви са ползите за тях от увеличението на цените на ВиК услугите. Обръщаме внимание, че видно от годишните доклади за ВиК сектора на КЕВР за 2023 г. общите загуби във водоснабдителната система средно за страната са били 60,21%: почти толкова, колкото са били през 2015 г.: 60,34% и през 2016 г.: 60,76%, когато е приета действащата наредба за регулиране на цените. През годините Омбудсманът винаги е подчертавал, че предложеният механизъм за определяне и изменение на цените, разработен от КЕВР през 2015 г. и в сила от 2016 г., постига значително повишение на цените на ВиК услугите, без да се подобрява качеството на предлаганите услуги. Това е така, защото изпълнението на показателите за качество и ефективност не са обвързани с цените и се отразяват в тях едва през петата година на бизнес плановите.

Видяхме, че с увеличението на цените на ВиК услугите не се решават проблемите във ВиК сектора, но и напротив: те се задълбочават с всяка изминала година. Това означава, че е необходим анализ и промяна на ценообразуването, в това число и на социалната поносимост.

Очакваме КЕВР да отговори при така предложените цени на ВиК услугите как регулаторът ще защити интересите на потребителите, принцип, от който следва да се ръководи съгласно чл. 7, т. 1 от Закона за регулиране на ВиК услугите за осигуряване на всеобщ достъп на населението до вода. Например увеличението на цените на ВиК услугите в Сливен с 0,75 лв. спрямо действащата в момента цена от 3,90 лв., т.е. с 19,20% ще доведе ли до подобряване на всеобщия достъп до вода на населението в града и околните села? По данни на Министерство на регионалното развитие и благоустройството, в областта почти 20 000 човека са с нарушено водоснабдяване, което представлява почти 12% от населението.

Увеличението на комплексната цена на ВиК услугите в Шумен на 5,98 лв. ще реши ли проблема с водоснабдяването и качеството на водата за питейно-битови нужди в гр. Шумен и селата от областта? Например в с. Тъкач, с. Риш, където населението има вода един път в седмицата за по един ден, с. Панайот Волово, в което в периода от 14 до 19 ноември не са имали вода 13 дни?

Определената социална поносимост на цените на ВиК услугите за 24 области е с над 10% стохастична грешка при изчисляване на годишните доходи на един член от домакинство. По информация на НСИ, над 10% стохастична грешка означава, че данните са ненадеждни. Само за областите Разград, София-град, Кърджали и Пловдив стохастичната грешка е под 10% и за нея можем да приемем, че е надеждна.

Припомняме, че още през 2023 г. Омбудсманът изрази писмено становище пред КЕВР при обсъждане на указанията за образуване на цените, че е необходимо за определянето на социалната поносимост да се използват само и единствено статистически надеждни данни на НСИ.

В законоустановения срок ще представим становище.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Илиева! Преминаваме към г-н Мариян Бухов, който е председател на Националния браншови синдикат „Водоснабдител“ към КНСБ. Г-н Бухов, заповядайте! Имате думата!

Мариян Бухов – председател на Национален браншови синдикат „Водоснабдител“ към КНСБ:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията от състав „Водоснабдяване и канализация“, уважаеми членове на работната група, уважаеми колеги, ние от Национален браншови синдикат „Водоснабдител“ приемаме така изготвения доклад от работната група, като отново по него ще изразя, че нашето становище винаги е било, че не трябва с общ доклад да се разглеждат цените на ВиК услугите, а да има конкретни, индивидуални доклади за всеки един ВиК оператор. Както за всеки един ВиК оператор има издаден административен акт за приемането на бизнес плана, така би следвало, когато се прави регулаторен преглед, за всеки един ВиК оператор да виждаме отделен доклад.

Обстоятелствената част на доклада, така или иначе Вие си го правите по този начин, е подготвена съгласно действащата към момента нормативна уредба. Ние по нея изразихме наше становище, когато беше изменяна в средата на миналата година и аз ще си позволява да изчета един абзац от това становище, за да продължа своето изложение. Тогава направихме съвместно становище преди изменението на Наредбата за регулиране на цените на ВиК услуги, което беше прието с Постановление № 174 от 29.09.2023 г. на Министерски съвет. Там казахме следното:

От КЕВР се отчита, че разходите за електроенергия не са адекватно прогнозирани в настоящия бизнес план и предлага това да се коригира, като се изменят разпоредбите на чл. 6, т. 2 и т. 3 от Наредбата за регулиране на цените на ВиК услуги, чрез включване на формулата по която се изчислява коефициент Q на нов коефициент Q_e, който отразява разликата между прогнозните одобрени и действителните отчетени разходи за доставяне на електроенергия за технологични нужди от свободния пазар за предоставяне на ВиК услугите, приспаднати с получените помощи и компенсация от държавата, при отчитане на постигнатите годишни нива на относимите показатели на качество на ВиК услугите.

Добре! Приемаме, че в предложението има резон, но да поставим въпроса за видовете разходи по икономически елементи дали са прогнозирани адекватно и при тях как ще се реши проблема. Предлагаме КЕВР да разработи един коефициент Q: минимална работна заплата, който да отразява разликата между прогнозните одобрени и действителните отчетени разходи за възнаграждения, отчитащи минималната работна заплата и средната работна заплата за страната.

От друга страна, особено в последните години на предишния регулаторен период и в първите години на настоящия регулаторен период, цените на основни

материали във ВиК сектора се повишиха с над 35%. Затова е логично да се предвиди и аналогичен коефициент, с който да бъдат компенсирани тези разходи. Надяваме се, че с въвеждането на коефициент Q_e не се цели да се намалят цените на ВиК услугите при благоприятна тенденция на пазара на електроенергия.

Това сме го написали още миналата година, в средата, когато се разглеждаше изменението на Наредбата. Не се взе предвид. След това, само с наше становище, на Национален браншов синдикат „Водоснабдител“, отново поставихме въпроса, когато КЕВР разглеждаше указания за образуване на цените на ВиК услугите по вече изменената Наредба с въвеждането на този коефициент Q_e , че отново ще имаме изкривена картина.

Явно сме познали. Минималната работна заплата за страната стана 933 лв., считано от 01.01.2024 г. Размерът ѝ се увеличи с 19,6%. Минималната работна заплата в страната, считано от 01.01.2025 г. почти сигурно ще бъде 1077 лв. Размерът ѝ ще се повиши с 15,4%. Тук само вече имаме 5% грешка в прогнозираните разходи за възнаграждения и осигуровки от изменението само на минималната работна заплата. Знаете, че във връзка с подписаното тристранно споразумение между Национален браншов синдикат „Водоснабдител“, Български ВиК холдинг и Министерство на регионалното развитие и благоустройството в голяма част от ВиК операторите в разходите за възнаграждения беше предвидено увеличение с 15% на разходите за заплати. Да, но виждате, че в момента ние изоставаме сериозно само при ръст на минималната работна заплата. Ако тогава ни бяхте послушали, със сигурност в момента това изоставане нямаше да бъде вече в рамките на 5%, а някъде, тъй като не се прие този процент с 15% увеличение на тези разходи, някъде с 12-13%. Така, че изоставането става още по-голямо.

Нещата стават драматични при ВиК операторите, при които над 30-40% от персонала работи на минимална работна заплата. Аз ще ви кажа, че към 30.09.2024 г. имаме ВиК оператори със средна работна заплата, взимам Кюстендил, от 1277 лв., взимам Видин: 1328 лв., взимам Исперих: 1395 лв. Там нямаме и одобрен бизнес план, че трябваше да се влива в Разград, но така и не се случи. Кога ще се случи – не знам. Имаме Хасково с 1390 лв. средна работна заплата. Как да привлечем кадри да работят в системата на ВиК?

На базата на това виждаме, че в доклада имаме и намаляване на цените под действащите. В момента това, което беше последното изречение: Надяваме се, че с въвеждането на Q_e не се цели да се намалят цените на ВиК услугите при благоприятна тенденция на пазар на електроенергия.

Да, беше благоприятна тенденцията и в момента коефициента Q_e единствено коригираме надолу... голямата инфлация, която се случи в 2022 г. и 2023 г., но този коефициент служи само и единствено за понатискане на цените на ВиК услугите. За нас категорично не трябва да се стига до намаляване на действащите цени на ВиК услугите. Това, което наблюдаваме в Добрич, Кърджали, Ловеч и Хасково, както и колежката от Омбудсмана отбеляза, имаме намаляване на комплексната цена. За комплексната цена също съм казвал, че не е коректно да бъде показвана по този начин.

Комплексната цена какво включва? Това е цената за доставяне на услугата доставяне на вода на потребителите, за битовите потребители: доставяне, отвеждане, пречистване, но не всички потребители ползват трите услуги, така че тук като го видим това... Тук поглеждам Плевен. Има увеличение на комплексната цена, но конкретно в услугата пречистване има намаление на цените. Това не се ли претегли през водните количества, гледаме една изкривена картина, което не е коректно.

Това е което искам да кажа и някак си трябва всички да помислим, така или иначе вече нормативната уредба е това, което допуснахме да я направим. Имаме големи изкривявания. В момента преговаряме за подписване на нов браншов колективен

трудов договор. С тези ръстове на минималната работна заплата какво се случва? Ние изкривяваме цялата картина на заплащането по различните квалификационни групи в сектора. Ниските нива получават едно голямо увеличение и вече ножицата се затваря.

Пак ще дам примера за Кюстендил. Там хора, работещи в най-ниските квалификационни групи до инженера, разликата в заплатите е 30 лв. То е смешно! Това трябва да се отчита задължително според мен от Комисията за енергийно и водно регулиране.

Също така е редно, вече като институция... Да, вие се опитвате и това е един много добър доклад, който изготвяте за състоянието на ВиК сектора в Р България и единствено КЕВР изготвя нещо такова, за което трябва да бъдете похвалени. Доста институции не си вършат работата в тази посока. Вчера видяхме, че имаше спешна среща на Висшия консултативен съвет по водите и които взеха едни решения, които като ги чета направо ми идва да се разплача. Съществено е намаляването на загубите на вода, план и график за постигане. Аз това го чета 30 години. Тук като ги прочетете всички точки, няма да ги изброявам, наистина Ви казвам ми идва да се разплача. Кога някой ще направи оценка на реалното състояние на водния сектор в Р България? Кога някой ще отчете изпълнението на десетгодишната стратегия за развитието на отрасъл водоснабдяване и канализация, която изтече? Чуваме сега, че някой пише някаква нова стратегия. Няма я. Стоим ето така, в една разкратена ситуация и продължаваме... Ето, вчера нали... статията, която излезна, тъй като ние не присъстваме синдикатите на този консултативен съвет. Не знам дали КЕВР е бил там, или не, ваши представители имало ли е. Кофа без дъно... Ами то нали ВиК секторът наистина стана кофа без дъно? Изпълняваме некачествени проекти с некачествено строителство и то по цени двойно и тройно над средноевропейските. Съответно тези изпълнения са с нагласени обществени поръчки. Имаме изпълнени водни цикли, които след изпълнението на водния цикъл в съответните населени места се увеличават загубите на вода. Как може ние да вложим едни пари и след това ние не получаваме ефекта от тази инвестиция? Отчитаме ли ефектите на инвестицията или само отчитаме какви пари са разходвани и до какво са довели тези инвестиции? Хайде да си отворим очите! Всички сме в този сектор от доста време.

Това исках да ви кажа. Като цяло доклада го приемаме. Единствено, че имаме може би високата инфлация за 2022 г. и 2023 г., не доведе до това, което наблюдавахме и в предишните доклади: до намаляване цените от действащите, което отново казваме от Национален браншови синдикат „Водоснабдител“, че да се одобряват цени под действащите, това не трябва да се допуска. Категорично! Благодаря за вниманието!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Бухов! Разбира се, предполагам, че Вие, както и г-жа Илиева, ще се възползвате от възможността в двуседмичен, 14-дневен срок, да депозирате и писмените си становища. Все пак, в интерес на истината, една немалка част от Вашето изказване касаше общото състояние на ВиК сектора, включително въпроси, които не са от компетентността на Комисията. Вие знаете това. Колеги, преминаваме към представителите на областните администрации. Най-напред давам думата по канала за комуникация Skype на г-н Юлиан Ковачев, който е главен секретар на Асоциация по ВиК – Пловдив. Той ще представи становището на областната администрация, както и на АВиК-Пловдив. Моля, връзка с г-н Ковачев.

Служител от КЕВР потърси г-н Юлиан Ковачев – главен секретар на Асоциация по ВиК - Пловдив, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Здравейте, г-н Ковачев!

Юлиан Ковачев – главен секретар на Асоциация по ВиК – Пловдив:

Добър ден! Уважаеми г-н Председател, членове на Комисията, уважаеми членове на работната група, дами и господа, колеги, от името на АВиК- Пловдив ... *(лоша връзка)* подчертавам, се запознахме с доклада и с проекта на решение на Комисията. Приемаме го решението за увеличение на цените за град Пловдив. „ВиК Пловдив“ е с по-ниска загуба на води от средното за страната и то значително. Ако говорим конкретно: съгласен съм със синдикатите и със становището на Омбудсмана за намаляване на цените, за тяхната социална поносимост, но конкретно за Пловдив област, какъвто е районът на АВиК-Пловдив, ВиК има не повече от половин милион за разходи за областта. Пълното, изцяло обновяване само на гр. Пловдив изисква един милиард. Разбирате, че докато няма национална стратегия за ВиК сектора и за насочване на целия интензитет на действие на държавните институции в тази област, ние сме изправени пред една ситуация, която не е в полза на никой и това лято още веднъж го доказва с честите спирания на вода в населени места, които досега са нямали проблеми. На този етап всичко е изпълнено съгласно нормативните изисквания и нямаме възражения да се приеме проекта на решение.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви за участието! Г-н Ковачев, ще резюмирам. По отношение на проекта на решение от страна на АВиК, защото Вие изрично изтъкнахте, че говорите единствено от името на Асоциацията, няма възражение. Благодаря Ви за участието! Успешен ден Ви пожелавам от името на Комисията!

Юлиан Ковачев – главен секретар на Асоциация по ВиК – Пловдив:

И на Вас успешен ден!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря! Преминаваме към г-н Бейнур Ахмед, който е областен управител на област Шумен, който също по канала за комуникация Skype ще изрази становището на областната администрация, а вероятно и на АВиК, тъй като нормативно той е и председател на АВиК. Връзка с г-н Ахмед!

Служител от КЕВР потърси г-н Бейнур Ахмед – областен управител на област Шумен, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Здравейте, г-н Ахмед! Чувате ли ни?

Бейнур Ахмед – областен управител на област Шумен:

Здравейте! На линия ли съм?

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Да!

Бейнур Ахмед – областен управител на област Шумен:

Ще искам да се изкажа от името на АВиК. Както знаете, на 27.11.2024 г. пред Вас депозирах отрицателно мое становище по Ваше решение по проекта за изменение на цените на ВиК услугите. Искам да кажа, че потвърждавам това мое отрицателно

становище, с оглед на това, че услугата, която получават гражданите на Шумен не е на необходимото ниво, не отговаря на изискванията, които са заложили в договора, който е сключен между АВиК и ВиК оператора. Там са заложили такива критерии за качеството на водата, налагането на подаваната вода. Последните няколко седмици, бих казал почти месец, имаме няколко пъти анализиране на водата от страна на РЗИ, като резултатите бяха много лоши. РЗИ препоръчваше водата да не се ползва нито за пиене, нито за готвене. Именно въз основа на тези събития, които се случиха в последните няколко седмици аз продължавам да поддържам моето становище отрицателно за увеличаване на цената на водата.

Не на последно място, искам да обърна внимание, че ВиК операторът има бизнес план, който КЕВР го утвърди, но без съгласуване на АВиК. Моля да имате предвид и това, когато вземате окончателното си решение. Благодаря за вниманието!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Ахмед! Вие казахте, че вчера и писмено сте депозирали Вашето становище. Така ли е? Той го каза това. Колеги, преминаваме сега към представителите на общините и общинската администрация. Моля, връзка по канала за комуникация Skype с г-н Борис Бояджиев, който е директор на дирекция „Общинска собственост и икономика“ в община Троян.

Служител от КЕВР потърси г-н Борис Бояджиев – директор на дирекция „Общинска собственост и икономика“ в община Троян, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Г-н Бояджиев, чувате ли ни?

Борис Бояджиев – директор на дирекция „Общинска собственост и икономика“ в община Троян:

Чувам Ви, г-н Председател!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Ние очакваме да чуем и Вашето становище на общинското ръководство на Троян относно проекта на решение, който Ви беше своевременно изпратен. Слушаме Ви!

Борис Бояджиев – директор на дирекция „Общинска собственост и икономика“ в община Троян:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията, дами и господа, общинското ръководство и община Троян, след като се запознах с проекта, изказват следното становище:

В рамките на обособените територии, в които оперират общинските ВиК оператори, както всички знаете по Закона за водите общинските съвети са орган, който управлява ВиК системите на обособената територия, избира ВиК оператора и съгласува бизнес план на ВиК оператора, и считаме, че в това отношение когато има актуализиране на цените на водата за съответната година, общинските съвети трябва да вземат своето отношение и да изразят становище по отношение актуализиране на цената на водата.

На второ място, тъй като всички знаем, че в обособените територии оперират общински и държавни ВиК оператори, считаме, че тази актуализация трябва да бъде разглеждана в две групи. Едната група да бъде на общинските ВиК и другата на

държавните ВиК, тъй като в групата, където се разглежда актуализацията на общинските ВиК оператори трябва да се даде възможност на съответните общински съвети да изразят своето становище по отношение на актуализирането на цената на водата за съответната година.

На трето място, община Троян винаги е изразявала своето несъгласие по отношение на инвестициите, т.е. на инвестициите във водомери, които се считат за инвестиции в публични активи от Комисията. Тук нашето несъгласие е във връзка с това, че съгласно нормативните документи по отношение на счетоводството третират, че водомерите, тяхната стойност, е под цената на прага на същественост и те всъщност не са ДМА, а представляват материали. В тази връзка те не могат и не бива да бъдат отчетени като инвестиции в публична общинска собственост.

На последно място. Тъй като ЗРВКУ в своя чл. 14, ал. 4 казва, че предлаганите от ВиК оператори цени не могат да бъдат по-високи от утвърдените на Комисията, то ние считаме, че ВиК операторът може да предложи цени за 2025 г. такива, каквито са одобрени в бизнес плана му, които ще бъдат не по-високи от тези, които Вие ще одобрите вероятно за 2025 г. с Вашето решение. Това е нашето становище.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви много, г-н Бояджиев! И към Вас се обръщам с настойчивата молба да ни представите писмено Вашето становище. Вие в общи линии сте го изготвили, както виждам.

Борис Бояджиев – директор на дирекция „Общинска собственост и икономика“ в община Троян:

Да, разбрах!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви! Разполагате с 14-дневен срок за това. Успешен ден! Преминаваме към г-жа Надежда Казакова, която е кмет на община Брацигово. Тя участва присъствено в заседанието. Г-жо Казакова слушаме Ви!

Надежда Казакова – кмет на община Брацигово:

Уважаеми г-н Иванов, председател на Комисията по енергийно и водно регулиране, уважаеми членове на Комисията, уважаеми дами и господа, община Брацигово се запозна подробно с доклада и с проекта на решение, който беше изпратен до нас. Ние имаме собствен ВиК оператор: „Инфрастрой“, който има утвърден бизнес план и засега се справя добре с представянето на ВиК услугите в нашата община. Съгласни сме с повишаването на цената на предлаганите услуги, които Вие сте посочили в решението за 2025 г., защото повишението е с горе-долу 5 ст. Това е приемливо, поносимо е за жителите на община Брацигово и нямаме възражение относно това.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви много, г-жо Казакова! Чухме Вашето становище. Понеже нямате възражение, едва ли ще депозирате писмено становище, но Вашето становище влиза в протокола, защото се прави аудиозапис. Благодаря! Преминаваме към г-н Славчо Фарфаров, който е заместник-кмет по устройство на територията, строителството и регионалното развитие на община Разлог. Моля, връзка с г-н Фарфаров по канала за комуникация Skype!

Служител от КЕВР потърси г-н Славчо Фарфаров – заместник-кмет на

община Разлог, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но не беше осъществена връзка.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Не е на линия. В такъв случай преминаваме към г-жа Ася Аспарухова, която ще представи становището на Общинския съвет на гр. Шумен. Моля, връзка с г-жа Аспарухова. Отново връзка по канала за комуникация Skype.

Служител от КЕВР потърси г-жа Ася Аспарухова – председател на Общински съвет Шумен, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но не беше осъществена връзка.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Имаме връзка! Г-жо Аспарухова, Вие ли сте на линия? Добър ден!

Ася Аспарухова – председател на Общински съвет Шумен:

Добър ден!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Слушаме Ви!

Ася Аспарухова – председател на Общински съвет Шумен:

Благодаря Ви за дадена възможност и че ни уважихте поканата. Не се чухме от обявените, на които сте приели заявките, но все пак благодаря за дадената възможност. Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на работната група към Комисията за енергийно и водно регулиране, от името на общинския съвет и от името на гражданите на област Шумен си позволявам... Казвам от гражданите на област Шумен, тъй като нашето становище е изпратено в писмен вид и е подкрепено от близо 3500 подписа, с които подкрепят нашето становище. Казвам 3500 подписа, тъй като периодът, в който трябваше да съберем тези подписи в подкрепа на становището, което ще изложим сега, беше много кратък и то само два дни. Сигурна съм, че ако имахме повече време щяхме да съберем стотици хиляди подписи в подкрепа на становището, а то е именно, че Общински съвет, гражданите от област Шумен, общинска администрация в лицето на кмета на община Шумен, който стои до мен, проф. Христо Христов, сме твърдо против проекта на решение за изменение на одобрените цени на ВиК услугите за 2025 г., касаещи услугата, която е предоставена от „ВиК Шумен“ ООД, гр. Шумен.

Подробно в писменото становище, което сме изложили и което сте получили на 27.11.2024 г. и което казах е подкрепено от гражданите от област Шумен, сме посочили аргументите, с които излагаме в нашето становище, че сме твърдо против проекта на решение.

На първо място сме посочили основанията, заложили в чл. 9, ал. 2 от ЗРВКУ, а именно, че предоставяната ни услуга от „ВиК Шумен“ не отговаря на основните показатели за качество. Много дебело сме подчертали основните показатели, на които с категоричност предоставената ни услуга от ВиК оператора в Шумен не отговаря. Това са качество на питейна вода, като също дебело сме подчертали, че това качество на водата в област Шумен не съществува. Не съществува, защото от много години, бих казала никога, ние нямаме изградена санитарно-охранителна зона, поради което водата и услугата, която ни се предоставя няма качеството на питейна вода.

Само и единствено въз основа на това се оказва безпредметно да коментирам другите показатели, но ще продължа. Другият показател на който не отговаря услугата е качеството на питейната вода, както казах, непрекъснатост на водоснабдяването,

непрекъснатост на водоподаването и времетраенето на прекъсванията. През последните два месеца жителите на община Шумен са подложени на множество неудобства във връзка с честите аварии, за които по никакъв начин потребителите не са уведомени, както за периода, в който ще бъдат и продължителността, в която няма да имат нормално водоподаване ... *(лоша връзка)*. Общо във водоснабдителната система и сроковете за тяхното намаляване. Както споменах, аварията на водоснабдителната система и налягането във водоснабдителната система. Факт, който е известен на всички, които са запознати с проблема с водата на територията на община Шумен, отскоро е включен и новият водопровод, който вместо да улесни водоподаването за жителите, той създаде множество проблеми, а именно: поради влошеното състояние на помпената ... *(лоша връзка)* на реконструкция на цялостната система.

Всичко изброено и подробно изложено в нашето становище говори само и единствено за едно – некачествена и негодна услуга, която ни предоставя ВиК оператора. Считам, в становището, че е необходимо да се разработи ясна процедура за намаляване цената на водата и по-скоро за намаляване цената на ВиК услугата, която ни се предоставя от ВиК оператора. Същата да отговаря на предназначението на услугата, която ни се предоставя.

Само за изброените по-горе от мен показатели, на които не отговаря и както казвам те са задължителни, основни показатели за качество, би следвало да ни уважите искането в жалбата и становището, което сме депозирали до Комисията за енергийно и водно регулиране, да преразгледате бизнес плана и да разработите ясна процедура за намаляване цената на услугата, която ни се предоставя от ВиК оператора.

Подробно сме изложили аргументите, както споменах в това становище. Надявам се да се запознаете, да вземете под внимание всичко изложено от нас и да се съобразите, като пак искам да акцентирам: категорично не сме съгласни с проекта на решение, който е изготвен във връзка с изменение на одобрените цени на ВиК услугите за 2025 г. на ВиК оператора „ВиК Шумен“.

Ще дам възможност и на проф. Христов, кмет на община Шумен, също да вземе становище. Наистина ситуацията в Шумен е плачевна, ако мога така да обобща с една дума, за да разберете наистина в какво състояние се чувстват и се намират жителите на община Шумен, каква услуга ни се предоставя. Мисля, че цената, която ние плащаме като потребители и изпълняваме съвестно и отговорно задължението си да заплащаме цената на услугата... трябва тя да е еквивалентна като качество на цената, която ние плащаме ежесечно.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви много, г-жо Аспарухова! Очаквам проф. Христов да каже също своето становище. Заповядайте, г-н Христов!

Христо Христов – кмет на община Шумен:

Благодаря Ви, г-н Председател! Ще започна оттам... Ние в голяма степен сме щастливци единствено в посока това, че държавен регулатор като КЕВР дълги години се ръководи от Вас. Няма гражданин в тази държава, който да не знае колко принципно подходите в решенията, които институцията, която ръководите взема. Но в случая тази сага, ако си спомняте, г-н Председател, с Вас я започнахме още през 2022 г.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Помня!

Христо Христов – кмет на община Шумен:

Аз също помня и Ви благодаря за това, което направихте към оня момент, но в

действителност към момента ситуацията надмина всякакви наши очаквания. Ако трябва да бъде конкретен, от тези маси, които виждам, на които сте седнали, водата в Шумен за много дълъг период от време беше именно точно с този цвят едно към едно. Няма как, при положение, че няма качество, няма санитарно-охранителна зона, няма регулярност и устойчивост на подаване на услугата от ВиК оператора, някой да си помисли в този момент да вдига цената на водата в Шумен. Преди малко председателят на общинския съвет заяви, пропусна само да каже, че заедно с обществеността общинският съвет и местната власт сме заедно. Този път няма да спрем дотук. Не може да продължава това, което действително се случва. И ако някой от е ... *(лоша връзка)*

Г-н Председател, говорили сме с Вас, е да защити гражданите, а не да ги ограбва. В момента това се получава. Ние не пием питейна вода. Тя не ни се доставя. Не само, че не ни се намалява цената, Вие се събирате и предлагате решение да вдигате цената на водата в Шумен. Това е абсурд! Това е абсурд! Затова прегледайте, преразгледайте решението си, съберете всичко, което е необходимо и вземете обективно решение към дадения момент, към тази ситуация, която да удовлетворява жителите на община Шумен. Благодаря Ви, г-н Председател!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви, проф. Христов! В лично качество, благодаря Ви за оценката за моята работа. Не я заслужавам тази оценка и ми беше неудобно да я чуя, но мисля, че Вие вече изпратихме или ще изпратите писмено становище. Така ли е?

Христо Христов – кмет на община Шумен:

И от мое име също е подадена информацията до Вас, както и от председателя на общинския съвет в Шумен – г-жа Ася Аспарухова.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви! Получено е. Това беше потвърдено в момента и от представителите на Главна дирекция „ВиК“. Аз Ви моля да останете и да проследите общественото обсъждане до край, защото предполагам, че след като се изчерпи списъка на участниците, заявили участие в заседанието, след това ще имат думата представителите на работната група, по-специално г-н Ивайло Касчиев, които ще вземат отношение по изказаните становища. Моля Ви, останете и проследете изказването до край! Аз също ще взема думата съвсем накратко в самия край на заседанието, но сега продължавам с участниците в заседанието. Благодаря, разбира се, както на г-жа Аспарухова, така и на Вас, проф. Христов, че се отзовахте и участвахте в общественото обсъждане. Чухме много внимателно Вашите изказвания.

Ася Аспарухова – председател на Общински съвет Шумен:

Благодарим и ние. Надяваме се наистина да имате предвид всичко, което изложихме.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Аспарухова. Преминаваме към последния представен ми списък. Най-напред: г-н Искрен Арабаджиев, който е жител на община Ловеч и желае да се включи по канала за комуникация Skype. Моля, г-н Арабаджиев на линия!

Служител от КЕВР потърси г-н Искрен Арабаджиев – жител на община Ловеч, за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype, но не беше осъществена връзка.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Г-н Арабаджиев, чувате ли ни?

Искрен Арабаджиев – жител на община Ловеч:

Да!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Чудесно! Очакваме Вашето становище. Вие сте заявили участие в общественото обсъждане. Слушаме Ви!

Искрен Арабаджиев – жител на община Ловеч:

Здравейте! Бих искал да взема становище по отношение на плана, който е заявен за „ВиК Ловеч“, тъй като съм жител на община Ловеч. Виждам от предложението, че се предлага намаление на цената с около 1%. В момента в общината не е обявено бедствено положение, но ситуацията е критична с недостига на водата, с огромните загуби, които се реализират по отношение на водата и от това са потърпевши и жителите от община Плевен по същия начин. Смятам, че не са достатъчни инвестициите, които са реализирани от страна на „ВиК Ловеч“. Цената, която се плаща от жителите на общината е почти 5 лв. с ДДС, която е една от големите цени в региона и смятам, че трябва да се вземат спешни мерки от страна на регулатора и от страна на държавата за това да има достатъчно нормална снабдяемост с вода в общината 24 часа, а не както е в момента около 7-8 часа в денонощието. Миналата година имаше огромно увеличение на цената на водата. Вие можете да кажете дали намалението на цената в момента е от нереализираните инвестиции, които са за тази година спрямо бизнес плана, но смятаме, че цената, която се плаща в момента, за качеството, което се предоставя, не е адекватна.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря! Завършихте ли? Имате ли друго?

Искрен Арабаджиев – жител на община Ловеч:

Да! Благодаря!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Г-н Арабаджиев, Вие бихте ли написали писмено становище, което да изпратите в Комисията в рамките на следващите 14 дни?

Искрен Арабаджиев – жител на община Ловеч:

Разбира се! Мога да подам.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Подайте до Комисията, защото в такъв случай отговор ще се получи в рамките на самата обяснителна записка, която ще съпътства окончателното решение на Комисията. Благодаря Ви за участието! Проследете до края общественото обсъждане, за да чуете и становището на работната група на Комисията. Сега преминаваме към г-н Венцислав Михайлов, който е сътрудник в Народното събрание. Г-н Михайлов, започвайте!

Венцислав Михайлов – сътрудник в Народното събрание:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми господа комисари, членове на експертната група, драги гости, да се представя за тези, които не ме познават. Бивш консултант към

Световна банка по въпросите за загубите на вода във ВиК дружествата по воден заем, проект за реструктуриране на ВиК сектора, бивш заместник генерален директор на „ВиК София-град“. В качеството си на такъв бих желал да отправя някои мои заключения по така представеното предложение за повишаване цената на водата.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Говорите специално за София или общо?

Венцислав Михайлов – сътрудник в Народното събрание:

Общо за страната.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Да. Благодаря! Продължавайте. Искрах само да се уточни. Да, слушаме Ви!

Венцислав Михайлов – сътрудник в Народното събрание:

Солидаризирам се с мнението, което се изказа от Омбудсмана на Република България на фона на задълбочаващата се водна криза и 255 хил. души засегнати от водната криза: за тревожното състояние на язовирите в страната, някои от които са вече в санитарен минимум. Солидаризирам се и с изказването на г-н Мариян Бухов, председател на КНСБ – „Водоснабдител“, по отношение на свиване на ножицата на доходите на заетите в сектора, което създава излишно социално напрежение и отлив от сектора за заемане на нови работни места. Това, на което бих желал да се спра, се базира на направения отчет за състоянието на ВиК сектора от регулатора, от КЕВР. Като човек, който е запознат с детайлите във ВиК сектора смея да твърдя, че с много високо качество са засегнати всички компоненти и заключенията, които са направени са от голяма полза за сектора, стига да има, разбира се, кой да вникне в тях и да вземе адекватни мерки. На този фон искам да бия камбаната за нещо, което ми направи много сериозно впечатление и ще ми разрешите да го прочета.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Разбира се!

Венцислав Михайлов – сътрудник в Народното събрание:

За състоянието на измерването на водата.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Това на коя страница е?

Венцислав Михайлов – сътрудник в Народното събрание:

Това е на стр. 44.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Слушаме Ви!

Венцислав Михайлов – сътрудник в Народното събрание:

Състоянието на водомерното стопанство и измерването на водата, която... все повече гласове се чуват, че едва ли не тя е стока.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Така. Продължете, продължете.

Венцислав Михайлов – сътрудник в Народното събрание:

Ще зачета. Ще *прочета*. Тази дума *зачета* не е много за предпочитане. В допълнение е важно да се посочи, че към момента продължава практиката на редица водоизточници да няма измерване на добитите водни количества, а същите да се отчитат, въз основа на разрешителни за водовземане, въпреки че такава възможност не е регламентирана в чл. 194 от Закона за водите. Това е много сериозно, защото това влиза в показателя „загуби на вода“. Обобщената информация от отчетните данни на ВиК операторите през отчетната година показва, че средно 44% от добитите водни количества се измерват при водоизточника. Все още е висок дялът на добити водни количества, които не се измерват нито при водоизточника, нито на хранителната тръба на напорния резервоар или на довеждащия водопровод при техническа невъзможност за монтаж на измервателно устройство при водоизточника.

Това преведено на разбираем език е, че компонентата „вода неносеща приходи“, която е разлика от подаденото количество и това, което е фактурирано, е един много оптикален показател и същевременно резервите по отношение на увеличаване на количеството на неотчетената вода е резерв и в намаляване цената на водата. Защото, ако трябва да бъде откровен, цената се получава като пълните разходи на дружеството се отнесе към количеството на фактурираната вода и ако ние имаме резерв във фактурирана вода да отиде нагоре, съответно имаме резерв и за намаляване цената на водата.

Бих желал да обърна внимание и накратко... свършвам. На фона на необходимостите, които се случват в сектора и в държавата не е за пренебрегване фактът, че по Програма „Околна среда“ за 2023 г. по Ваши данни и по данни на Министерството на околната среда и водите за Програмата за развитие на селските райони в сектора са инвестирани 16 927 000 лв. По „Околна среда“ за градските агломерации са изплатени 244 000 000. Да, може да са скромни тези цифри на фона на необходимостите, но би следвало ние да отразим макар и малките ефекти, които са получени във ВиК-та. Още повече, че с регламента, който се одобри в Европейската банка за реинвестиране на част от печалбите на ВиК сектора и ВиК-та трябваше да открият специални сметки, с които да реинвестират средства в обновяване на мрежата. Това засега все още е пожелателно. Десет дружества, които Вие сте посочили не са открили такива специални сметки. Ще кажа и две думи за „ВиК-София“, за концесионера, уважаемите представители тук. Те в момента отчитат скромните 40% неотчетена вода. Разбира се, те не са разделени на административни и физически загуби.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Да, отчитат загуби на вода.

Венцислав Михайлов – сътрудник в Народното събрание:

Отчитат загуби на вода 40%. Лимитът за ползване на вода в София в момента е 14,5 млн. от язовир Искър и 3, 5 млн. от язовир Бели Искър. Ако греша, нека да ме поправят. Това са 17 млн. Ако на 17 млн. куб. м. вода, които влизат в София ние имаме 40% неотчетена вода, неносеща приходи. Да ме извиняват, но това е огромен резерв по отношение на цената на водата. Можем да говорим в по-тесен кръг с представителите на „Веолия“, на „Софийска вода“, но като човек, който съм бил шеф на сектор „Реализация на водопотреблението в София“ смея да твърдя, че има голям резерв по отношение на фактурираната вода.

Благодаря Ви! Желая Ви приятна работа и дано тези рамкови забележки бъдат отразени в бъдещите разработки и приемането на бизнес планове на дружествата. Благодаря!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Михайлов! Вие имате съответно бележки. Ще бъде добре, ако представите становището си писмено.

Венцислав Михайлов – сътрудник в Народното събрание:

Разбира се!

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Преминаваме към последния участник в днешното обществено обсъждане: г-жа Мая Манолова, която ще представи становището на Гражданска платформа „Изправи се. БГ“. Г-жо Манолова, заповядайте!

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Уважаеми г-н Председател, дами и господа комисари, кмета на Шумен нарече *абсурдно* предложението за повишаване на цената на водата от ВиК – Шумен в тази ситуация. Аз бих казала, че наистина е абсурдно и нещо повече: цинично, Цинична е самата идея да бъде увеличена цената на водата в 30 ВиК-та или в 24 области на България в условията на безпрецедентна водна криза, лошо качество на водата и безводие, което мъчи гражданите на, да цитирам точно, 75 общини, буквално всеки ден. Аз мисля, че членовете на работната група би следвало да си направят една съпоставка между данните в две таблици. Предложението за увеличение на цената на водата в областите и една справка, която беше публикувана от Министерство на регионалната развитие онзи ден за населените места, които страдат от безводие.

Разминаването, драматичното разминаване, между тези две таблици наистина би следвало да накара и КЕВР да предприеме някакви конкретни действия този абсурд, който беше описан цветно и абсолютно правдиво от председателя на общинския съвет на Шумен, от кмета на Шумен и от областния управител на Шумен, който се повтаря в 75 български общини, да не се случва. Просто не може да стоите безучастно, да казвате така пише в закона, така пише в наредбата и да увеличавате цената на водата, при положение, че хората драматично страдат от безводие и от лошо качество на вода, която я има уж, но всъщност я няма, а ако изобщо я има не става за пиене и е точно толкова кафява, колкото са наистина мебелите в тази зала.

При това увеличението, нека бъдем точни с числата, средно в цялата страна е 3,87%, в области като Сливен е 19,2%, в Шумен е 9,1%, в Перник е 9,3%, в Търново е 6,6%... Изобщо там, където са населените места с най-голям брой населени места страдащи от безводие, като че ли увеличението на цената на водата е най-високо. И наистина, освен подписката, за която говореше кмета на Шумен, гражданите на Шумен са започнали и петиция. И там наистина, и не само там, но и в Плевен, и в Ловеч, и в Търново, и в Перник, няма да се съгласят с това абсолютно, не просто несправедливо, а абсурдно увеличение на цената на питейната вода. При това сигурно сте видели, че вече водата скача над 6 лв. В Разград: 6,23 лв., в Силистра: 6,12 лв. и в самия Шумен е на ръба 5,977 лв. Това прилича на онова 3,999, т.е. нагласените числа, за да не се окаже хората от общината, от региона, които нямат вода плащат вода над 6 лв. Тук, тъй като предполагам, че обяснението на г-н Касчиев ще бъде *„това пише в закона“* и *„това пише в наредбата“* имам да му задам конкретни въпроси, не смятам... въобще не влагам никакво желание, няма и смисъл да питам г-н Иван Иванов за това. Макар че той би следвало да бъде питан. И въпросът ми е абсолютно логичен. Това със сигурност ще е въпросът на онези поне 255 000 граждани, които по официална статистика страдат от безводие. По данни на Регионалното министерство от онзи ден: 255 430. Въпросът, който резонно би следвало да се зададе. Какво уважаеми дами и господа от КЕВР, в

условията на безпрецедентната водна криза и безводие, Вие, предприехте като конкретни действия и предложения за изменение на нормативната база?

Да, сложно е при неработещ парламент да бъде променен закона, но Наредбата за регулиране на цените на ВиК услугите би могла да бъде променена, включително и по Ваша инициатива и с Ваше активно участие. Този въпрос не е абстрактен. Той е много конкретен. Защото в тази наредба са описани и показателите, които конкретно влияят на формирането на цената на водата. Има един показател у, който, ако човек се разрови в дългия Ви доклад, който отразява показателите за ефективност и от които показатели абсолютно удобно отсъства показателят *„непрекъснатост на водоснабдяването“*, т.е. Вие определяте цените на водата абсолютно без да се съобразявате с това дали хората от съответния регион страдат от безводие, или не. Или показателят *„обща загуба на водоснабдителната система“*, т.е. няма значение, че течовете, отново по данни на Регионалното министерство стигат в определени общини до 80%. Средните ги смятахме, те са малко над 60%, но и това е огромно количество вода, която в условията на безводие, на климатични промени, буквално изтича. Безценен ресурс се пилее. Но това какво правят „ВиК“-та по този въпрос даже не е причина да бъде отразено в крайното определяне на цената на водата.

Въпросът ми е: Кога Вие ще предприемете действия да се промени въпросната Наредба за регулиране цените на ВиК услугите? И тогава проблемът на Шумен или на Сливен, или на Плевен би могъл да бъде решен. Като нямат вода няма да се увеличава цената на водата. Напротив ще се намалява. Но сега ще кажете *„това пише в нормативната база, ние сме безсилни“*. Не, не сте безсилни. От Вас зависи, но Вие не го правите.

И вторият ми въпрос: Защо гражданите, които са подложени на този буквално геноцид да живеят без вода не получават никакви компенсации за това, не получават обезщетения? Ако си без парно, получаващ обезщетение, ако повредата е над 48 часа. Ако си без ток – също... или поне има възможност да си потърсиш правата през съответния оператор или в съда. Защо, за Бога, ако ти си без вода с дни или имаш по пет часа, или по три часа в денонощие, ти не можеш да потърсиш компенсация? Извинявайте, не знам дали КЕВР сте правили някаква проверка за това, водоносните. Колко ги има? Кого снабдяват от тези, които страдат системно от безводие? Става ли водата във водоносните изобщи за пиене, или хората в тази ситуация на обедняване, на поскъпване на всички цени, според Вас е в техните възможности да си купуват вода, за да компенсират безводието? И това също може да бъде направено по инициатива на КЕВР, изцяло по инициатива на КЕВР - чрез промяна в Общите условия за предоставяне на ВиК услугите на потребителите от ВиК операторите. Това е във вашите ръце. Предложете го. От вас зависи дали в крайна сметка ще бъдат накарани ВиК-та да се грижат за своите потребители. Общите условия са приети през 2014 г., преди 10 години. Във Вашите възможности е да го направите. Във Вашите възможности е включително и да участвате в законодателния процес, който е тръгнал от Министерство на регионалното развитие, който, искам да го кажа тук, ще натовари допълнително гражданите. Защото опитите за въвеждане на такса „водомер“ не са пресечени. Те отново ще се опитат да компенсират вечно нестигащите им финансови ресурси чрез това да събират от хората, включително и такса „водомер“. И КЕВР, които сте най-наясно каква е ситуацията, просто сте длъжни да предприемете действия, да изразите становище да не го допускате, т.е. имате три задачи по законодателството, които са във вашите ръце.

Първата е Наредбата за цените на ВиК услугите. Там да се включи показателят „безводие“, „непрекъсваемост на водоподаването“ и това да е абсолютна пречка да се вдигат цените там, където няма вода.

Второ, Общите условия: хората да бъдат компенсирани, обезщетявани за това,

че страдат драстично от липсата на вода.

Трето, Ваше активно участие в законодателния процес, доколкото такъв ще се случи предвид състоянието на сградата до Вас.

Все пак да кажа и нещо добро. За разлика от останалите, ще го кажа накрая. Защото в резултат на нашите настоявания, на „Изправи се БГ.“, знаете независимо от това дали има избори или не, казвам го за г-н Кочков, ние не сме пропуснали заседание по утвърждаване на бизнес планове на ВиК – Асоциации в цялата страна и сме се били и защитавали и гражданите в Сливен, и в Шумен, и в Добрич, и в Търговище, и в Силистра, и в Бургас, и навсякъде. През цялата 2022 г. настоявахме, то може да бъде и видно от писмени и от устни становища, затова компенсациите за електрическата енергия да бъдат отчетени при определяне на разходите, на себестойността на разходите на ВиК операторите и с повишените цени на тока, които се компенсират впоследствие от държавата, да не се повишава цената на водата, което е направено.

Отчитам го, но и Вие може да отчетете, че в крайна сметка от гражданския натиск има смисъл, защото се предприемат действия. Така че по-добре да сме тук, по добре „Изправи се БГ.“ да сме тук. Никога не сме Ви спестили нищо, но и Вие имате причини да се борите за гражданите, включително през нашия натиск.

И още нещо, което също е във Вашите възможности, поне да го започнете и да го настоявате, това е начинът, по който се определя социалната поносимост на цената на водата. Извинявайте, недоволството освен към ВиК-та по места, в крайна сметка ще се излее и върху Вас. Освен, че няма да подмине и някои други сгради в центъра – Министерски съвет, Народно събрание, няколко министерства, които се занимават с водата, но ще дойде и до КЕВР. То е, защото вече социалната поносимост, която се определя по един абсурден начин, чрез определяне на цените на състоянието на домакинските бюджети, което по данни на самата НСИ дава отклонения в размери до 40%. Въпреки абсолютното нагаждане на тези числа, с просто око се вижда, че в Сливен цената на водата е с 0,80 лв. по-ниска от нейната социална поносимост. Чрез колко еквилибристики това е постигнато нямах достатъчно време да се занимавам, но ще си отделя няколко часа да Ви го извадя, да Ви го изпратя. Същото е и за Шумен, същото е и за Ямбол, същото е за Търговище, същото е за Силистра, същото е за Разград особено 0,70 лв., същото е за Търново, за Ловеч, за Монтана, но и как няма да е, като цената на водата вече скочи над 6 лв.

Завършвам с това. Моля Ви предприемете действия, защото е във Вашите възможности, както аз сега ще кажа доволно. Благодарение на усилията, които ни костваха много на „Изправи се БГ.“ и по места и тук, поне компенсациите от държавата за електроенергията бяха включени, което доведе до увеличение с 3,87, а не с 13,87. Благодарение на нашия натиск. Така и Вие, ако започнете процедури по промяна в тези подзаконови нормативни актове, ще можете да кажете и нещо положително на българските граждани следващия път и естествено ние сме против това увеличение, което характеризираме като абсурдно и цинично. Опитайте се да не го направите, защото ето, че ще има действия. Започват от Шумен.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов:

Благодаря, г-жо Манолова! Сега, колеги, продължаваме по следния начин. Давам думата на работната група. Най-вероятно, г-н Ивайло Касчиев, ще вземе отношение по част от отправените изказвания. Пълни отговори ще се получат естествено в обяснителната записка към проекта на решение, който трябва да приемем, не сега, а на закрито заседание на Комисията. Искам отсега да кажа, че ако някой не е съгласен с изказаното становище от г-н Касчиев или от членове на Комисията, може да го направи в писмен вид и да си го изпрати до Комисията, но тук няма да има след това дискусия, която да започнем. Всеки един, който искаше думата беше оставен да се

изкаже до тогава, докато желае, въпреки че нормалното е в рамките на не повече от 5 минути да се изкажат най-важните неща. Очевидно не винаги това се получава. Работната група, г-н Касчиев, заповядайте!

И. Касчиев – главен директор на главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“:

Благодаря, г-н Председател! Доста неща бяха казани. Ще се опитам да дам кратки отговори на всички изказвания.

По отношение на изказването на Омбудсмана, на представителя на институцията на Омбудсмана, Беше казано, че загубите не са намалели, продължават да са над 60%. Това не е вярно. Загубите 2009 г. в реално изражение бяха над 23 кубически метра на километър на ден. През 2013 г. те са 18,6, т.е. за този период имаме едно намаление от почти 20% реално на водните количества. Тъй като обаче фактурираните количества също намаляват в процентно изражение, за съжаление все още секторът на национално ниво отчита над 60% загуби, но това не трябва да Ви подвежда. Има съседни на нас държави, в които също се отчита същият процент загуби над 60%. В реално изражение те са над 30, даже над 40 кубически метра на километър на ден, т.е. двойно и почти тройно по-високи количества.

По отношение на информацията от Омбудсмана за постъпилите редица жалби за неизпълнение на редица изисквания от страна на операторите за информиране на потребителите. Аз мисля, че ще бъде много полезно Омбудсманът да внесе обобщени доклади и информация за постъпващите жалби към институциите, които контролират дейността на ВиК операторите, за да могат те да вземат отношение, тъй като на всяко едно обществено обсъждане се казва от Омбудсмана, че има много жалби, но действително тези жалби трябва да се анализират и да се изпращат по компетентност на тези органи, които контролират операторите.

По отношение на информацията, която се каза за това, че данните за доходите на лицата в домакинствата са ненадеждни: КЕВР няма какво да направи. Ние ползваме информация от НСИ. Ако има възможност, проучванията, които те правят да повишат надеждността на данните това би било добре предполагам за всички.

По отношение на КНСБ – „Водоснабдител“ сега беше казано, че коефициентът Q_e , който отчита реалните разходи за електроенергия, спрямо заложените в бизнес плана и отчита изпълнението на относимите показатели за качество, бил изработен, за да натиска цените. Няма такова нещо. Това изобщо не е вярно. Стига ВиК операторите да си изпълняват показателите за качество, които между другото са задължителни по закон по отношение на загуби на вода, което всички виждаме, че е огромен проблем.

По отношение на енергийна ефективност. Ако дружеството е отчело по-ниски разходи, много добре знаете, че с този коефициент, ако са изпълнени показателите за качество от цената, ще бъде взет само половината от спестения разход. Тъй като обаче много малко оператори на практика успяват да си изпълнят показателите за качество, когато има отчетен по-нисък разход спрямо заложеното в бизнес плана, той се компенсира целия. Всички ние искаме да видим секторът да започне да постига реални резултати в намаление на загубите на вода и няма как да се толерира повишаване на загубите на вода и неизпълнение на целите, които са заложили в бизнес плановете.

По отношение на становищата, които бяха дадени от областния управител, от кмета и от общинския съвет в Шумен. Все пак аз искам да напомня каква е законовата регламентация. Съгласно чл. 10 от Закона за водите, държавната политика, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водостопанските системи и съоръжения се осъществява от министъра на Регионалното развитие и благоустройството за ВиК системи и съоръжения на населените места, а съгласно ал. 2 политиката, свързана с дейностите по експлоатация,

изграждане, реконструкция и модернизация на водостопанските системи и съоръжения е общинска собственост и се осъществява от кмета на общината. Тук трябва да е ясно, че по отношение на водоснабдяването на община Шумен има едно изключително дългогодишно бездействие както от страна на ВиК оператора, така и от страна на общината, която е собственик на ВиК системите, които осигуряват, обслужват потребителите в рамките на територията на общината. В момента, доколкото чета по медийни публикации, има съществени проблеми по водоснабдяването в гр. Шумен, поради авария на ПС 1300, която е основен обект за водоснабдяването на града.

Ние от страна на Комисията още през 2015 г. изпратихме писмо до институциите в Шумен, които апелирахме да се стартират дейности, включително да се възстановят водоизточниците от водоснабдителни системи „Мараш“ и „Мътница“, както и да се обмисли цялостна реконструкция на ПС 1300. Значи преди 10 години посочихме, че нейното техническо и експлоатационно състояние не е добро. По някакви причини, които на нас не са известни в КЕВР, реконструкцията на тази помпена станция не е заложена в рамките на проекта по Оперативна програма „Околна среда“, който в момента се изпълнява, но тук трябва да е ясно, че община Шумен, в качеството си на собственик на тази помпена станция, е имала през всичките тези години достатъчно възможности да изготви работен проект за нейната реконструкция и в случай, че този проект не може да се финансира от ВиК оператора общината е можела и все още може да кандидатства за финансиране по различни програми.

Програма ПУДООС например финансира бенефициенти общини с работни проекти във ВиК. Последните години Министерството на регионалното развитие и благоустройството отпуска значителни средства за финансиране на общински проекти в областта на ВиК. Както стана ясно от проведения вчера консултативен съвет по водите, на който КЕВР не е поканен, не е изпратил участници, разбира се, не са постъпвали много проекти от общините за ВиК обекти, което за съжаление няма как да даде едно наистина качествено и стабилно водоснабдяване. КЕВР единствено може да следи инвестициите на ВиК дружествата в рамките на одобрените бизнес планове и одобрените цени. В нашите годишни доклади ние се опитваме да обобщаваме информация за цялостните инвестиции в сектора, като искаме данни от различни институции. Това, което може да се види в последните години, че МРРБ например не предоставя данни за инвестициите, които те отпускат по средства от държавния бюджет, по програмите, които те управляват.

Също така г-н Бухов зададе и въпрос: има ли анализ на одобрената Стратегия за отрасъл ВиК, която изтече 2023 г.? За съжаление такъв аз не съм видял. Но тук е моментът да дам две цифри, които Стратегията беше заложила и които трябваше да се постигнат през 2023 г. Дял на населението, което счита, че водата, която се подава има лошо качество. При базово ниво над 35% през миналата година е трябвало да сме под 5%. Дял на населението, което е засегнато от режим на водата. При базово ниво над 6%, 2023 г. е трябвало да паднем под 2%. Реално по тези критерии Стратегията не само, че не е изпълнена, ами ситуацията в сектора се е влошила в края на периода. Наистина органът, който изготви тази Стратегия и я предложи на Министерски съвет за одобрение това е отново МРРБ. Трябва най-накрая да направят един анализ и да покажат защо Стратегията не е изпълнена.

По отношение на това, което беше казано за режимите на водоснабдяване и как те могат да се отразят в цената на услугата. Всички сме наясно, че обявяването на режим на водоподаване е извънредна ситуация и по начало броят на засегнатото население той изобщо не влиза в показателя за непрекъснатост на водоснабдяването, тъй като ние там измерваме делът на засегнатото население при аварии и колко добре ВиК операторът се справя при отстраняването на аварията, но режимите на

водоснабдяване, знаете много добре, те се обявяват със заповед на кмета на общината и това са извънредни обстоятелства.

Понеже стана отново въпрос за режимите в областите Ловеч и в област Плевен, да напомним, че в тези области има приети регионални генерални планове, още през 2013 г. Регионален генерален план казва следното: Изграждане на язовир и Пречиствателна станция „Черни Осъм“. Първи етап: 550 литра в секунда, трябва да започне възможно най-скоро в краткосрочен период, за да се избегнат случаите на недостиг и влошено качество на водата в свързаните общини и прилежащите малки населени места. Отчита се, че подготовката и строителството на язовира и пречиствателна станция за питейни води „Черни Осъм“, Втори етап не може да стане в краткосрочния период и поради това се планира за средносрочен период до 2028 г. Краткосрочният период от пет години отдавна е изтекъл, тъй като регионалният план е от 2013 г. Доколкото съм запознат, и към момента не е стартирало проектирането и, разбира се, строителството на язовира на пречиствателна станция „Черни Осъм“. Това е обект, който трябва да е държавна собственост и съответно той трябва да се планира от Министерството на регионалното развитие и благоустройството. И все пак в този регионален генерален план има няколко много интересни факти. Оказва се, че е имало желание от международни компании за изграждането на този язовир от италианска компания през 2003 г., от руска компания пред 2011 г. Само, че нищо не се случило. Защо това е така - няма как да кажем.

По отношение на липсата на измерване на водоизточниците, което също беше засегнато. Да, наистина това продължава да е изключително голям проблем. Той е валиден не само за България, но това, което ние правим в Комисията е да стимулираме ВиК операторите да подават към нас реалните данни за добитата вода на вход, така че достоверността на тази информация да се повишава. И тук само да напомня, че в първоначалния проект на Плана за възстановяване и устойчивост беше предвиден един проект, който да финансира монтиране на водомери на всички водоизточници за питейна вода. Този проект отпадна от Плана. Доколкото неофициално съм запознат, защото никоя институция не си го припозна и не искаше да ръководи тази и тази инвестиция.

По отношение на поставените въпроси какво КЕВР може да предприеме за изменение на нормативната база във връзка с водната криза. Ясно казах, че държавната политика за ВиК инфраструктурата се води от министъра на регионалното развитие, за общинската инфраструктурата се води от съответните общини. КЕВР няма как, не ни е в нашата компетентност, нито да ръководим изграждането на ВиК инфраструктура, нито да контролираме по какъв начин ВиК операторите да стопанисват публичните активи. Това трябва да се прави ежедневно от собствениците на инфраструктурата, от общините, които много от тях за съжаление все още не се припознават в ролята на собственик на ВиК системите и съоръженията; от областните управители, които по закон трябва да организират контрола по изпълнението на договорите с Асоциациите по ВиК. И между другото г-н Христов, който се включи като кмет на Шумен, е запознат с тези изисквания, защото беше областен управител преди да стане кмет и би следвало да е осъществявал контрол върху дейността на ВиК оператора. Тук трябва ясно да се каже на потребителите едно нещо, че тези договори, които бяха сключени между асоциациите и ВиК операторите, без изобщо да има публичност, без изобщо да има някакъв конкурсен принцип, тези договори могат и да бъдат прекратени. И ако някоя асоциация счита, че има съществено и трайно неизпълнение на договорните изисквания, то тя следва да си изпълни правомощията и да стартира процедура за прекратяване на договора. Пак визирам Шумен, тъй като там има редица оплаквания, дългогодишни, за това, че ВиК операторът не изпълнява различните изисквания. Ами аз съм сигурен, че има много други ВиК оператори, които работят много по-добре и

биха осъществявали много по-качествено тази услуга и на територията на област Шумен.

По отношение на това как може да се компенсират потребителите при влошеното качество на услугата. Ние във всички наши становища по проекта на Закон за ВиК, по който също в момента (за пети път) е обявено обществено обсъждане, този път само за две седмици, сме предлагали да се заложи конкретна разпоредба в закона: ВиК операторите да са длъжни да намаляват цената в случаите, в които е установено, че доставяната вода не отговаря на нормативните изисквания за нейното качество.

Преди години такова предложение направихме към МРРБ и в процедурата за изменение на Наредба № 4 от 2004 г., която обаче не видя бял свят. Ще предложим такова предложение и в поредната версия на Закона за ВиК, но тук трябва да е ясно едно нещо, че всеки потребител в тези случаи, в които водата не отговаря на изискванията за нейното качество, може да оспори в съда натрупаните задължения за този период и трябва да се знае, че има съдебни решения, има вече формирана съдебна практика. Конкретно в гр. Шумен преди години имаше решение, с което дължимите суми за потребените ВиК бяха намалени от съда на половина точно за периода, в който водата не е отговаряла съгласно решение на Регионалната здравна инспекция на изискванията за качество, въпреки че имаме надхвърляне само по един показател „мътност“.

Мисля, че опитах да отговоря на всички въпроси. По отношение на социалната поносимост, защото беше казано, че трябва да се променят критериите. Ние от много години апелираме да бъде въведено подпомагане на дохода на уязвимите потребители и всъщност този критерий за социална поносимост да не служи за ограничаване на цените, тъй като по този начин вече имаме нарушение с базови икономически принципи за икономическа обосновааност на цените, а да се въведе водно подпомагане така, както то е въведено в почти всички държави в Европа. България е единствената държава в Европейския съюз, която не предоставя подпомагане на дохода. Има такава разпоредба в Закона за регулиране на ВиК услугите от 2005 г., която не се изпълнява от всички министерства. За съжаление обаче и в новия проект на закона за ВиК министерството предлага дефиницията за изчисляване на социалната поносимост да се запази. Тази дефиниция включва едно много високо водно количество 2,8 куб. м. на месечна база на човек, което прави на практика 93 литра на жител на ден. Към момента може би половината регионални оператори отчитат по-ниска фактурирана битова консумация от тези 93 литра, даже има оператори, които фактурират по 70 и няколко литра на жител на ден. Т.е. това количество изобщо не е минимално и от много отдавна ние апелираме то да бъде преразгледано, но такава чуваемост няма. Така че в заключение мога да кажа, че всички заинтересовани лица, които имат конкретни предложения за промени в нормативната уредба на ВиК сектора, трябва да ги изпращат към компетентния орган, който е оправомощен да води политиката в сектора, това е Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

Благодаря!

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Касчиев! Мисля, че много подробно отговорихте на всички повдигнати въпроси. Обръщам се към моите колеги. Имате ли изказвания?

Пенка Трендафилова – член на Комисията за енергийно и водно регулиране:

Достатъчно изчерпателно.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Достатъчно изчерпателен беше, г-н Касчиев. Само все пак ще кажа, твърдението на някои от участниците в общественото обсъждане, едва ли не, че Комисията за енергийно и водно регулиране е виновна за безводието, показва много ниско ниво на информираност на тези хора относно това, което казва г-н Касчиев: кои са оправомощените институции, които отговарят за тази дейност. Той буквално цитира и няма смисъл да го повтарям.

На второ място, относно социалната поносимост. Комисията не може да определя социалната поносимост. Тя е такава, каквато ни се представя от Националния статистически институт.

На трето място, дали ние инициираме или дали най-малкото подпомагаме положителни промени, аз ще Ви кажа, че във всеки наш аналитичен материал ние казваме това, което трябва да бъде направено в краткосрочен и дългосрочен план в областта на ВиК сектора. Единствено, понеже съм пряк участник в обсъждания в Народното събрание, ще отбележа, че директно от трибуната на Народното събрание бях казал, разбира се, от името на Комисията, че строителството на язовир Черни Осъм е абсолютно необходимо за водоснабдяването на Плевен, на Ловеч и на някои от прилежащите села към община Троян. Нищо не беше направено до момента. Трябваше да се стигне до този наистина тежък период на безводие, за да се каже, че започва дейност, която ще доведе след 10 години до влизане в експлоатация на язовира, а иначе проектът там отлежава от десетилетие... Както и за високата цена на водата в Разград, където също беше казано от трибуната на Народното събрание, че трябва да се търсят причините във водоснабдителната система „Дунав“, която беше предвидена да водоснабдява един много по-голям регион с три областни центъра: и Търговище, и Шумен, и Разград. Вместо това снабдява само Разград и няколко села около града, поради което те поемат цялата издръжка на тази водоснабдителна система, която има близо 10 помпени станции от трасето от Дунав до Разград.

Също сме го правили и за други проблеми. Няма смисъл да Ви обременявам с цитати. И накрая: не забравяйте, че Комисията за енергийно и водно регулиране определя пределните цени за ВиК операторите. Колкото на пръв поглед да Ви изглежда, че това не е така, но ние чрез пределните цени ограничаваме някои искания на ВиК операторите за по-големи увеличения. Под тези пределни цени, както каза и г-н Касчиев, когато има и неизпълнение на определени качествени показатели и на водата, самата Асоциация по ВиК може да прекрати договора, може да се наложи и намаление на цената, но никой не споменава, че това може да се направи и може да се направи съответно от местните власти. Вместо това се счита, че Комисията определя фиксирана цена. Не! Повтарям: ние определяме пределни цени, от които може в определени области, което се е и случвало, мога да Ви дам и конкретни примери, цената да бъде намалена спрямо тази, която ние определяме като пределна.

Уважаеми колеги, първо, благодаря Ви много за участието. Благодаря за активността, за изказаните становища. Искам да повторя, първо, че разполагате с 14-дневен срок, в който както Вие, така и тези, които проследяват общественото обсъждане в момента от залата на Комисията, защото се предава по интернет и всички останали, че имат възможност в този 14-дневен срок да представят писмените си становища в Комисията и в обяснителната записка към финалното решение ще намерят отговор на техните становища.

На второ място, искам да насроча закритото заседание, на което Комисията ще излезе с решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2025 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги, дата е 19.12.2024 г.

Благодаря Ви, на всички участници!

Приложение:

1. Писма на КЕВР с изх. № № В-04-00-10/22.11.2024 г., В-04-00-9/22.11.2024 г., № В-17-00-8/22.11.2024 г. и № В-07-00-26/22.11.2024 г. - покани до заинтересованите лица относно Проект на решение относно изменение на одобрените цени на ВиК услуги за 2025 г. по реда на чл. 6, т. 2 и чл. 29 от Наредбата за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги.

2. Пълномощно на Цветанка Илиева от Айсун Авджиев – главен секретар на Омбудсман на Република България.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....

Д. Кочков

.....

П. Трендафилова

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирали:

Н. Косев - главен експерт

И. Зашева - главен експерт